

ACTIEPLAN
BEDRIJFSOPVOLGING

NU

DOORPAKKEN

INLEIDING

Familiebedrijven zijn van oudsher belangrijke dragers van onze economie. In Nederland werken 2,6 miljoen werknemers in een familiebedrijf en ca. 60% van alle bedrijven is een familiebedrijf. Van plaatselijke winkelier tot internationaal opererende onderneming, vaak lokaal geworteld en maatschappelijk sterk betrokken. Wat familiebedrijven uniek maakt, is dat het familiebelang en het bedrijfsbelang samenkomen in de ambitie om het bedrijf door te geven aan de volgende generatie. Niet de winst, maar de continuïteit staat voorop. Dát type ondernemerschap wil het CDA koesteren.

Slechts een op de drie familiebedrijven overleeft de overdracht van de eerste naar de volgende generatie, zo blijkt uit onderzoek. Bedrijfsopvolging is een belangrijk, maar ook een kwetsbaar moment in de levenscyclus van een familiebedrijf. Het heeft niet alleen zakelijke of fiscale kanten, maar is ook een emotioneel proces waarbij veel komt kijken en ook veel mis kan gaan. Aan het faciliteren van een soepele en wel voorbereide bedrijfsoverdracht kan de overheid een grotere bijdrage leveren dan zij nu doet, vindt het CDA.

Daarom komt het CDA met een Actieplan Bedrijfsopvolging, volgend uit de initiatiefnota over familiebedrijven die Tweede Kamerlid Hilde Palland afgelopen jaar schreef. Hierin introduceert het CDA een Meldpunt Verbetering Bedrijfsopvolging en doet drie voorstellen voor een betere bedrijfsopvolging.

I. MELDPUNT VERBETERING BEDRIJFSOPVOLGING

Het CDA introduceert een Meldpunt Verbetering Bedrijfsopvolging, waar familiebedrijven terecht kunnen met knelpunten die zij ervaren bij bedrijfsopvolging. Deze verwerkt het CDA in een initiatief om tot een betere bedrijfsopvolging te komen. Hieronder drie voorbeelden van knelpunten.

KNELPUNT 1

Om toegang te hebben tot de fiscale bedrijfsopvolgingsregeling (“BOR”), moeten familieleden voldoen aan de bezitseis. Dat wil zeggen dat zij individueel in ieder geval 0,5% van de aandelen houden. Dit lijkt weinig, maar vooral bij oudere familiebedrijven die van generatie op generatie over zijn gegaan, zijn de aandelen over vele familieleden verspreid. Hierdoor kunnen zij met de bezitseis in de knel komen, terwijl het gehele bedrijf nog gewoon in handen van de familie is. Om toch aan de bezitseis te kunnen voldoen, kan noodgedwongen verkoop van aandelen of het verschuiven van eigendom, en verdeeldheid binnen de familie het gevolg zijn. Als familiebedrijven geen gebruik kunnen maken van de BOR, zien zij zich dikwijls gedwongen extra dividend uit de keren zodat de aandeelhouders de erfbelasting op geërfde aandelen kunnen voldoen. Dit remt de economische slagkracht van deze bedrijven die doorgaans een zuinig dividendbeleid voeren in het belang van de onderneming.

KNELPUNT 2

Om gebruik te kunnen maken van de BOR moet een familielid dat zijn aandelen in het familiebedrijf door wil geven aan zijn kinderen, deze aandelen minimaal vijf jaar in bezit hebben gehad, en daarna moeten de aandelen nog eens vijf jaar in bezit worden gehouden door de kinderen die de aandelen hebben ontvangen. Het knelpunt bij deze voorwaarden is echter dat familiebedrijven die om bedrijfseconomische redenen willen uitbreiden of fuseren, hiervan grote fiscale gevolgen kunnen ondervinden als een deel van de aandelen in die periode van tien jaar niet (langer) onder de BOR valt. Dit kan ertoe leiden dat familiebedrijven de keuze maken hun bedrijf niet uit te breiden of slecht draaiende onderdelen niet af te stoten, omdat de fiscale gevolgen het economische belang en de continuïteit van de onderneming in de weg staan.

KNELPUNT 3

Bij bedrijfsopvolging komen veel vragen bovendrijven. Wie neemt het bedrijf over en gaat de dagelijkse leiding op zich nemen? Wie is daar het meest geschikt voor? Wie heeft er recht op een nieuwe, beschikbare plek? Het vinden van de antwoorden op deze vragen wordt bemoeilijkt, wanneer bijvoorbeeld de missie of visie van een bedrijf niet goed zijn gedefinieerd, de communicatie tot dat moment altijd informeel heeft verlopen, of men niet goed is voorbereid. Dit kan leiden tot problemen of zelfs conflicten binnen zowel de privésfeer als de bedrijfssfeer van de familie, waardoor familiebedrijven minder goed opereren of zelfs helemaal verdwijnen.

II. DRIE VOORSTELLEN VOOR EEN BETERE BEDRIJFSOPVOLGING

De BOR kent een aantal technische fiscale knelpunten in de uitvoeringspraktijk.

VOORSTEL 1

BEHOUD EN VERBETER DE FISCALE BEDRIJFSOPVOLGINGSREGELING (BOR)

De BOR heeft als doel bedrijfseigendom fiscaal gunstig te kunnen overdragen, zodat bij een bedrijfsoverdracht de continuïteit van een onderneming niet in gevaar komt en economische bedrijvigheid wordt gestimuleerd.

- * Het CDA wil de BOR behouden en verbeteren, zodat een bedrijf kan worden overgedragen aan de volgende generatie zonder in liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen te komen.
- * Het CDA wil de BOR verbeteren, bijvoorbeeld door te onderzoeken of toegang tot de BOR kan worden gekoppeld aan het aandelen bezit van de familie als geheel in plaats van per individu, door meer helderheid te creëren over wat kwalificeert als ondernemingsvermogen, enz.

VOORSTEL 2

MAAK MET NAME BIJ KLEINE EN MIDDELGROTE FAMILIEBEDRIJVEN EEN INSTRUMENT ALS HET FAMILIESTATUUT BEKENDER EN STEL HIEROVER KENNIS EN EXPERTISE BESCHIKBAAR.

In een familiestatuuat leggen families bijvoorbeeld vast wat de visie van het bedrijf is, wie zeggings- of eigenaarschap heeft, en hoe om te gaan met conflicten binnen het bedrijf. Een familiestatuuat kan familiebedrijven helpen de balans tussen familie- en bedrijfsbelangen te bewaken en de continuïteit te versterken.

- * Het CDA wil informatie over een familiestatuuat of – voor heel kleine bedrijven – een noodplan toegankelijk(er) maken voor familiebedrijven, bijvoorbeeld door het publiceren van algemene richtlijnen of handreikingen of een ‘familiestatuuathelpdesk’ waar familiebedrijven met vragen terecht kunnen.

VOORSTEL 3

HERINTRODUCER HET BEDRIJFSOPVOLGINGSPAKKET, DAT ONDERNEMERS ATTENDEERT EN STIMULEERT OM NA TE DENKEN OVER HUN TOEKOMST EN BEDRIJFSOPVOLGING.

Het was vroeger praktijk dat ondernemers vanaf een bepaalde leeftijd thuis post ontvingen en er op werden geattendeerd om na te denken over hun toekomst en bedrijfsopvolging. Zij konden een bedrijfsopvolgingspakket opvragen bij de Kamer van Koophandel. Dit pakket voorzag niet alleen in een informatiebehoefte, maar besteedde ook aandacht aan de communicatie en emotie rondom een overdracht.

- * Het CDA wil het bedrijfsopvolgingspakket herintroduceren, zodat de eigenaars van een familiebedrijf kunnen worden aangemoedigd om op tijd na te denken over bedrijfsopvolging en hoe dat goed te regelen.

NU
DOORPAKKEN